

Verdiskapingen fra petroleumsvirksomhet nord for 62. breddegrad

Utarbeidet for Norsk olje og gass

Om Oslo Economics

Oslo Economics utreder økonomiske problemstillinger og gir råd til bedrifter, myndigheter og organisasjoner. Våre analyser kan være et beslutningsgrunnlag for myndighetene, et informasjonsgrunnlag i rettslige prosesser, eller et grunnlag for interesseorganisasjoner som ønsker å påvirke sine rammebetingelser. Vi forstår problemstillingene som oppstår i skjæringspunktet mellom marked og politikk.

Oslo Economics er et samfunnsøkonomisk rådgivningsmiljø med erfarne konsulenter med bakgrunn fra offentlig forvaltning og ulike forsknings- og analysemiljøer. Vi tilbyr innsikt og analyse basert på bransjeerfaring, sterk fagkompetanse og et omfattende nettverk av samarbeidspartnere.

Verdiskapingen fra petroleumsvirksomhet nord for 62. breddegrad/9-2017

© Oslo Economics, 2016 9. mars 2017

Kontaktperson:

Asbjørn Englund / Partner

aen@osloeconomics.no, Tel. +47 913 18 802

Framsdebilde: Hammerfest LNG plant at Melkøya, fotograf: Harald Pettersen / Statoil.

Innhold

Sammendrag og konklusjoner	4
1. Introduksjon	5
1.1 Metode og datakilder	6
2. Verdiskaping fra petroleumsvirksomhet nord for 62. breddegrad	11
2.1 Verdiskapingen fra olje og gass nord for 62. breddegrad	11
2.2 Statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten	12
2.3 Statens andel av verdiskapingen fra utvinning av olje og gass i nord for 62. breddegrad	12
2.4 Oppsummering	14

Sammendrag og konklusjoner

Siden det ble åpnet opp for petroleumsvirksomhet nord for 62. breddegrad, har verdiskapingen fra disse områdene vært betydelig. Våre analyser tilsier at petroleumsvirksomheten nord for 62. breddegrad i dag står for rundt 30 prosent av verdiskapingen på norsk sokkel og har bidratt med over 2800 mrd. kroner til norsk BNP siden beslutningen om å åpne opp for petroleumsvirksomhet i disse områdene. Gjennom petroleumsbeskatningen, avgifter og statlig eierskap på sokkelen i form av SDØE og eierandeler i Statoil og Norsk Hydro har staten sikret seg en betydelig andel av verdiskapingen. Vi anslår at statens andel av verdiskapingen fra petroleumsvirksomhet (eks. tjenester) nord for 62. breddegrad i perioden har vært 60 prosent som tilsvarer 1600 mrd. kroner siden 1980. Dette utgjør mer enn statsbudsjettets totale utgifter i 2017.

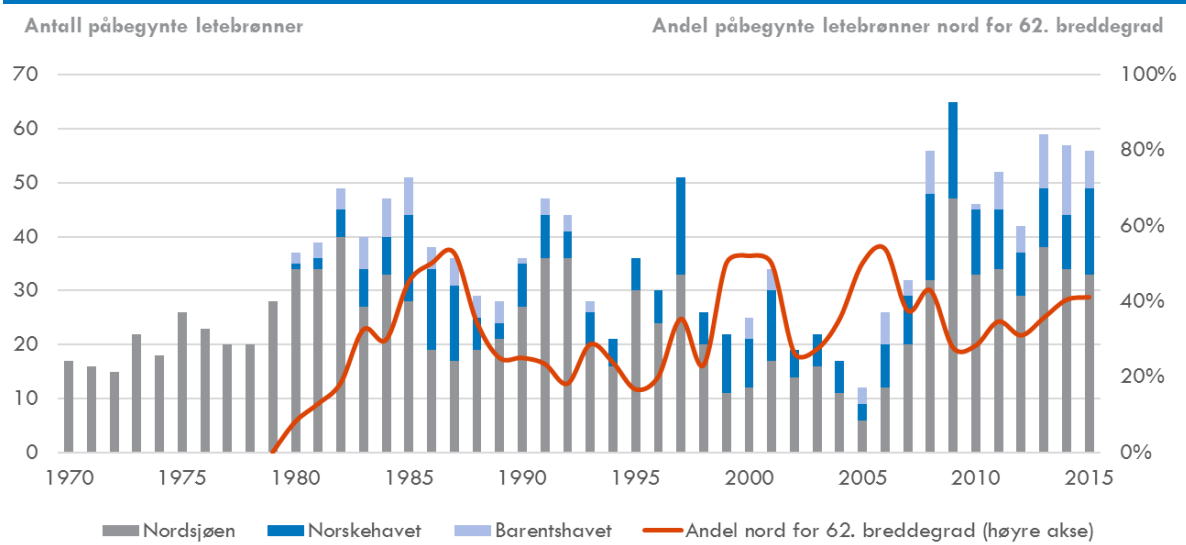

1. Introduksjon

Det har vært petroleumsvirksomhet i Norge nord for 62. breddegrad siden 1979, da Stortinget åpnet for prøveboring etter olje i deler av Norskehavet og Barentshavet. Dette notatet analyserer verdiskapingen som følge av beslutningen om å åpne for petroleumsvirksomhet nord for 62. breddegrad, samt statens andel av denne verdiskapingen. Analysen er gjennomført på oppdrag fra Norsk olje og gass.

De første letebrønnene i områdene nord for 62. breddegrad ble påbegynt i 1980, året etter at Stortinget åpnet for leteboring i disse områdene. Figur 1-1 viser antall påbegynte letebrønner i de ulike havområdene på Norsk sokkel.

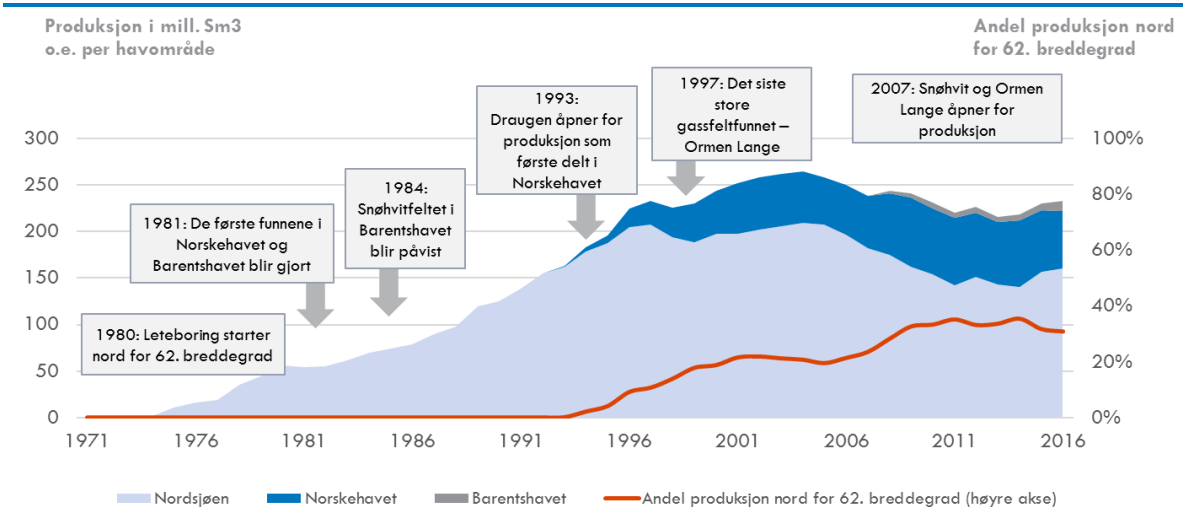
Figur 1-1: Antall påbegynte letebrønner per havområde (Nordsjøen, Norskehavet og Barentshavet)

Kilde: Oljedirektoratet

Allerede i 1981 gjorde man de første funnene i Norskehavet på Haltenbanken, da Midgardfunnet ble gjort. Det ble også gjort funn i Barentshavet da det første funnet, 7122/8-1 Askeladd, ble gjort i 1981. Askeladd ble senere tatt med i Snøhvitfeltet.

Figur 1-2: Produksjon i mill. Sm³ o.e. per havområde

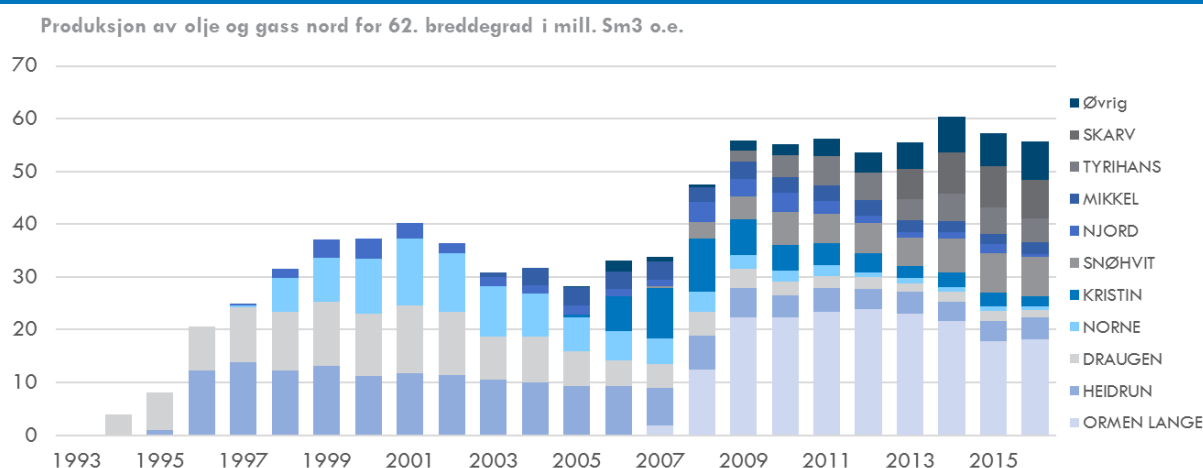

Kilde: Oljedirektoratet

Det første feltet som kom i produksjon nord for 62. breddegrad var Draugenfeltet i 1993. Senere er Heidrun (1995), Njord (1997), Norne (1997), Mikkel (2003), Kristin (2005) og Urd (2005) startet opp. I Barentshavet er så langt kun feltene Snøhvit (2007) og Goliat (2016) satt i produksjon, se Figur 1-3.

Petroleumsvirksomheten er i dag Norges største næring målt i verdiskaping, statlige inntekter, investeringer og eksportverdi. I dette notatet vurderer vi verdiskapingsbidraget fra petroleumsnæringen nord for 62. breddegrad og statens inntekter fra petroleumsvirksomhet nord for 62. breddegrad.

Figur 1-3: Produksjon av olje og gass per felt nord for 62. breddegrad i mill. Sm3 o.e.

Kilde: Oljedirektoratet

1.1 Metode og datakilder

I det følgende redegjør vi for hvordan analysen er gjennomført og hvilke datakilder vi har benyttet. Det har vært en grunnleggende utfordring at lite offentlig tilgjengelig statistikk om verdiskaping og statens inntekter spesifiserer hvilke felter eller hvilke havområder som generer verdiskapingen/inntektene. Vi har derfor måtte utarbeide en rekke estimater for å kunne anslå andelen som kan relateres til sokkelen nord for 62. breddegrad.

1.1.1 Verdiskaping

For å estimere verdiskapingsbidraget fra petroleumsnæringen nord for 62. breddegrad, har vi tatt utgangspunkt i samlet verdiskaping fra petroleumsnæringen målt i næringens bruttoprodukt slik dette fremgår i Statistisk sentralbyrås nasjonalregnskap.¹

Bruttoproduktet (verdiskapingen) = *Produksjonsverdi (markedsverdi av produksjonen) - produktinnsats (utgifter til varer og tjenester som brukes i produktinnsats)*

Vi har videre estimert bruttoproduktet fra petroleumsvirksomheten nord for 62. breddegrad ved å estimere hvilken andel av produksjonsverdien og produktinnsatsen som kommer fra de ulike havområdene (der Norskehavet og Barentshavet er havområdene nord for 62. breddegrad).

Produksjonsverdi består av omsetning korrigert for endringer i beholdning av ferdige varer, varer i arbeid og varer og tjenester kjøpt for videresalg. Vi har tatt utgangspunkt i total produksjonsverdi i petroleumsnæringen i perioden 1970 til 2016 fra SSBs nasjonalregnskap. Deretter har vi estimert hvilken andel av produksjonsverdien fra nasjonalregnskapet som kan tilknyttes ulike havområder ved å estimere verdien til olje- og gassproduksjonen i de ulike havområdene. Vi legger til grunn at produksjonen av hydrokarboner også vil være drivende for hvor mye som produseres av tilknyttede tjenester og rørtransport. Vi har estimert verdien av produksjonen av hydrokarboner basert på hvor mye hydrokarboner som er produsert i ulike havområder og årlig prisstatistikk. Vi har benyttet Oljedirektoratets statistikk på produksjon av råolje, gass, liquefied natural gas (LNG) og kondensat i perioden 1970 til 2016 (hentet fra <http://www.norskpetroleum.no>). Når det gjelder priser har vi benyttet

¹ I denne analysen har vi avgrenset petroleumsnæringen til å omfatte de to nasjonalregnskapsnæringene Utvinning av råolje og naturgass inkl. tilhørende tjenester og Rørtransport. Mens næringen Utvinning av råolje og naturgass omfatter produksjonen knyttet til selve utvinningen, er Rørtransport en tjeneste knyttet til leveransene fra utvinningsnæringen.

gjennomsnittlige eksportpriser på råolje, naturgass og naturlige kondensater hentet fra SSBs utenrikshandelsstatistikk.

Med **Produktinnsats** menes utgifter til varer og tjenester anvendt i den løpende produksjonsaktiviteten. I nasjonalregnskapet regnes varer og tjenester med levetid over et år som investeringer. Vi har også her tatt utgangspunkt i total produktinnsats i petroleumsnæringen i perioden 1970 til 2016 fra SSBs nasjonalregnskap. Deretter har vi estimert produktinnsatsen i petroleumsnæringen i ulike havområder med basis i Oljedirektoratets statistikk for driftskostnader per år per felt på norsk sokkel i perioden 1970 til 2015.

1.1.2 Statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet nord for 62. breddegrad

Statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten, av Oljedirektoratet definert som summen av skatter betalt av oljeselskapene (selskapskatt og særskatt), avgifter i form av miljø- og arealavgifter og den tidligere produksjonsavgiften, netto kontantstrøm fra Statens direkte økonomiske engasjement (SDØE) og utbytteutbetalinger fra Statoil som følge av statens eierskap. Staten har også hatt eierskap i Norsk Hydro som tidligere hadde virksomhet innen olje og gass, men utbytteutbetalinger fra Norsk Hydro er ikke inkludert i statens netto kontantstrøm. Vi benytter fordelingsnøkler til å fordele de ulike inntektstypene nord og sør for 62. breddegrad. I det følgende redegjør vi for hvordan vi estimerer hvor stor del av de ulike inntektene som er tilknyttet petroleumsvirksomhet nord for 62. breddegrad.

Skatteinntekter: Vi benytter Oljedirektoratets statistikk på statens inntekter fra særskatt og ordinær skatt i perioden 1970 til 2016. Vi har utarbeidet estimater på hvilken andel av de totale skatteinntektene som kan knyttes til petroleumsvirksomhet nord for 62. breddegrad ved å utarbeide overordnede estimater for ordinært skattegrunnlag og særskattegrunnlag per havområde. Vi tar ikke høyde for fremføring av underskudd og friinntekt, dvs. at slike størrelser regnes som negativ skatteinntekt på det tidspunktet de oppstår. Vi beregner ordinært skattegrunnlag og særskattegrunnlag som beskrevet i Tabell 1-1.

Tabell 1-1: Utregning av petroleumsskatt per 2017

<u>Driftsinntekter</u>
-Driftskostnader
-Avskrivninger (investeringer avskrives lineært over 6 år)
-Letekostnader, FoU og avslutningskostnader
-Miljøavgifter og arealavgifter
-Netto finanskostnader
<u>Ordinært skattegrunnlag (skattlegges med 24 prosent)</u>
-Friinntekt (5,4 prosent av investeringer over 4 år)
<u>Særskattegrunnlaget (skattlegges med 54 prosent)</u>

Kilde: norskpetroleum.no

I analysene har vi tatt høyde for at skattesatsene har blitt endret historisk, men vi har for enkelhets skyld ikke tatt høyde for endringer som gjelder beregning av ordinært skattegrunnlag og særskattegrunnlag, herunder endrede regler for beregning av avskrivninger og friinntekt.

Historiske skattesatser er som følger:

- 1980 til 1986: Særskattesats på 35 prosent, skattesats på alminnelig inntekt på 50,8 prosent
- 1986 til 1992: Særskattesats på 30 prosent, skattesats på alminnelig inntekt på 50,8 prosent
- 1992 til 2013: Særskattesats på 50 prosent, skattesats på alminnelig inntekt på 28 prosent
- 2014-2015: Særskattesats på 51 prosent, skattesats på alminnelig inntekt på 27 prosent
- 2016: Særskattesats på 53 prosent, skattesats på alminnelig inntekt på 25 prosent

Kilde: NOU 2000: 18 Oslo (1999) «Skattlegging av petroleumsvirksomhet» s. 112 til 114 og Oljeskattekontoret (2016): «Petroleumssektoren petroleumsskatten i tall og trender», fotnote side 24.

For å beregne ordinært skattegrunnlag og særskattegrunnlag må vi benytte estimater på de ulike inntekts- og kostnadene som inngår i beregningen av skattegrunnlaget. I tabellen under har vi beskrevet hvilke datakilder vi har benyttet i beregningen.

Tabell 1-2: Utregning av petroleumsskatt per 2017

Metode for beregning:	
Driftsinntekter	<ul style="list-style-type: none"> I petroleumbeskatningen benyttes vanligvis normpriser for å estimere driftsinntekter. Ettersom det så vidt vi vet ikke finnes historiske data på normpriser, har vi estimert produksjonsverdi basert på produksjon fra Oljedirektoratet og eksportpriser fra SSB
Driftskostnader	<ul style="list-style-type: none"> Driftskostnader per felt fra Oljedirektoratet
Avskrivninger	<ul style="list-style-type: none"> Beregnet basert på investeringskostnader per felt fra Oljedirektoratet Lagt til grunn lineær avskrivning over 6 år
Letekostnader	<ul style="list-style-type: none"> Letekostnader på norsk sokkel fra Oljedirektoratet fordelt på havområde
Avslutningskostnader	<ul style="list-style-type: none"> Statistikk på avslutningskostnader fra Oljedirektoratet Det er lagt til grunn at det så langt kun har påløpt avslutningskostnader i Nordsjøen
Miljøavgifter og arealavgifter	<ul style="list-style-type: none"> Statistikk på miljø- og arealavgifter fra Oljedirektoratet. Benyttet produksjonsvolum målt i antall produserte oljeekvivalenter som fordelingsnøkkel mellom felt.
Netto finanskostnader	<ul style="list-style-type: none"> Beregnet ved å anta at 50 prosent av investeringer er lånefinansiert og lagt til grunn NIBOR-rente. Benyttet investeringsstatistikk per felt fra Oljedirektoratet
Friinntekt	<ul style="list-style-type: none"> Beregnet basert på investeringsstatistikk per felt fra Oljedirektoratet Lagt til grunn at friinntekt utgjør 5,4 prosent av investeringer over 4 år

Miljø, areal og produksjonsavgifter: Vi benytter Oljedirektoratets statistikk på statens inntekter fra miljø, areal og produksjonsavgifter i perioden 1970 til 2016. For å estimere hvilken andel av statens avgiftsinntekter som kommer fra områder nord for 62. breddegrad bruker vi produksjonsvolum målt i antall produserte oljeekvivalenter som fordelingsnøkkel mellom feltene/havområdene.

Netto kontantstrøm fra SDØE²: Vi benytter Oljedirektoratets statistikk på netto kontantstrøm fra SDØE i perioden 1970 til 2016. For å estimere hvilken andel av statens totale netto kontantstrøm fra SDØE som kommer fra områder nord for 62. breddegrad bruker vi noe som kan betegnes som statens driftsresultat fra felt som fordelingsnøkkel. Driftsresultat fra det enkelte felt defineres i denne sammenheng som produksjonsverdien fratrukket driftskostnader og avskrivninger. Statens driftsresultat beregnes ved å vekte driftsresultatet fra det enkelte felt med statens eierandel. Andelen av statens driftsresultat som kommer fra felt nord for 62. breddegrad brukes som estimat på hvilken andel av kontantstrømmen som kommer fra disse feltene og dermed de tilhørende havområdene.

Vi benytter Oljedirektoratets statistikk på produksjon per felt og prisstatistikk for å beregne produksjonsverdi. Videre benytter vi Oljedirektoratets statistikk for drifts- og investeringskostnader per år per felt på norsk sokkel i perioden 1970 til 2015. Videre benytter også Oljedirektoratets statistikk på eierandeler i felt i perioden 1970 til 2016 som viser hvilken eierandel staten har per felt per år gjennom SDØE. Avskrivninger estimeres historisk basert på dagens avskrivningsregler.

Statens utbytte fra Statoil: Vi benytter Oljedirektoratets statistikk på utbytte fra Statoil i perioden 1970 til 2016. Som en forenkling legger vi til grunn at 70 prosent av utbyttet fra Statoil i perioden kan relateres til norsk sokkel.³ For å estimere hvilken andel av utbyttet fra Statoil som kan sies å være tilknyttet områder nord for 62. breddegrad bruker vi produksjonsverdi per felt og havområde som fordelingsnøkkel. Vi veker produksjonsverdien fra det enkelte felt på norsk sokkel med Statoils eierandel. Vi benytter Oljedirektoratets

² Ordningen med SDØE ble opprettet i 1985 ved at Statoils eierinteresser i de fleste utvinningstillatelser på norsk kontinentalsokkel ble splittet i en økonomisk andel til Statoil og en økonomisk andel til staten. Fra 2001 ble SDØE omlagt og Petoro ble opprettet som et helstatlig selskap som overtok det formelle eierskapet til om lag 78,5 % av eierandelene i SDØE, mens resten ble solgt til Statoil, Norsk Hydro og andre selskaper.

³ Statoil driver petroleumsvirksomhet i andre land og landbasert virksomhet i Norge, eksempelvis raffinerivirksomhet. Tidligere drev også Statoil omfattende drift av bensinstasjoner i flere land.

statistikk på eierandeler i felt i perioden 1970 til 2016. Andelen av produksjonsverdien som kommer fra felt nord for 62. breddegrad brukes som estimat på hvilken andel av Statoils utbytte som kan tilknyttes de samme områdene.

1.1.3 Statens andel av verdiskapingen

Statens årlige kontantstrøm fra petroleumsnæringen korresponderer ikke nødvendigvis med andel av bruttoproduktet fra petroleumsvirksomheten som tilfaller staten. Eksempelvis påvirkes ikke statens andel av verdiskapingen av hvorvidt Statoil har betalt mye eller lite utbytte i et enkelt år. Statens andel av verdiskapingen inkluderer både inntekter fra skatter og avgifter, samt at en andel av driftsresultatet som kan sies å tilfalle staten gjennom statlig eierskap i SDØE, statlig eierskap i Statoil og tidligere gjennom eierskap i Norsk Hydro (før Statoil og Hydros petroleumsvirksomhet fusjonerte i 2006). Vi estimerer driftsresultatet fra petroleumsvirksomheten nord for 62. breddegrad og vurderer deretter hvilken andel av driftsresultatet som tilfaller staten gjennom statlig eierskap.

Driftsresultatet i petroleumsnæringen kan skrives på følgende måte:

Driftsresultatet før skatt = Bruttoproduktet i petroleumsnæringen – Kapitalslit – Lønnskostnader - Avgifter

Driftsresultatet etter skatt = Bruttoproduktet i petroleumsnæringen – Kapitalslit – Lønnskostnader - Avgifter - Skatter

Driftsresultatet beregnes basert på vårt estimat på bruttoproduktet tilknyttet petroleumsvirksomhet nord for 62. breddegrad, som beskrevet i 1.1.1. Vi vurderer imidlertid bruttoproduktet til petroleumsvirksomhet eks. tjenester for å kun inkludere virksomhet som beskattes iht. petroleumsloven.

Vi benytter SSBs statistikk på lønnskostnader og kapitalslit i petroleumsnæringen fra nasjonalregnskapet for perioden 1970 til 2016. Vi estimerer andelen av kapitalslit som kan tilknyttes petroleumsvirksomhet nord for 62. breddegrad basert på våre anslag på avskrivninger beskrevet i 1.1.2 og andelen lønnskostnader som kan tilknyttes områdene nord for 62. breddegrad basert på Oljedirektoratets statistikk på driftskostnader per felt. Videre benytter vi Oljedirektoratets statistikk på statens inntekter fra avgifter, særskatt og ordinær skatt i perioden 1970 til 2016 og anslagene våre på hvilken andel av dette som kan tilknyttes petroleumsvirksomheten nord for 62. breddegrad.

Vi beregner statens andel av driftsresultatet basert på hvilken andel av produksjonen nord for 62. breddegrad som tilfaller staten gjennom SDØE og statlig eierskap i Statoil og Norsk Hydro. Oljedirektoratets statistikk på eierandeler i felt i perioden 1970 til 2016 benyttes til å beregne andelen av produksjonen nord for 62. breddegrad som tilfaller staten gjennom SDØE og statlig eierskap i Statoil og Norsk Hydro.

Andelen av verdiskapingen som tilfaller staten gjennom SDØE beregnes basert på driftsresultatet før skatt:

Statens andel av driftsresultatet gjennom SDØE = Driftsresultat før skatt * SDØEs andel av produksjonen nord for 62. breddegrad

Andelen av verdiskapingen som tilfaller staten gjennom eierskap i Norsk Hydro og Statoil beregnes basert på resultatet etter skatt:

Statens andel av driftsresultatet gjennom eierskap i Statoil = Driftsresultat etter skatt * Statoils andel av produksjonen nord for 62. breddegrad⁴ * Statens eierandel i Statoil

Statens andel av driftsresultatet gjennom eierskap i Norsk Hydro (for årene før 2006) = Driftsresultat etter skatt * Hydros andel av produksjonen nord for 62. breddegrad⁵ * Statens eierandel i Hydro

Statens eierandel i Hydro var i perioden 1970 til 1998 uendret og lik 52 prosent, mens den i perioden 1999 til 2006 var 44 prosent.⁶

^{4,4} Ettersom driftsresultatet etter skatt ikke skal fordeles på Petoro, tilsvarende Statoil/Norsk Hydros andel = $\frac{\text{Statoils/Hydros andel av produksjonsverdien}}{(1 - \text{Petoros andel av produksjonsverdien})}$

⁶ Øystein Sjølie, E24 (29.12.2006): «Selg Statoil-aksjene»: <http://e24.no/kommentarer/e24-kommentarer/selg-statoil-aksjene/1584093>

Vi har lagt til grunn følgende statlige eierandeler i Statoil:

- 1970 til 2000: 100 prosent
- 2001 til 2004: 81,7 prosent
- 2005 til 2006: 70,9 prosent
- 2007 til 2008: 62,5 prosent
- 2009 til 2016: 67 prosent

Kilde: Prop. 84 S (2015–2016)

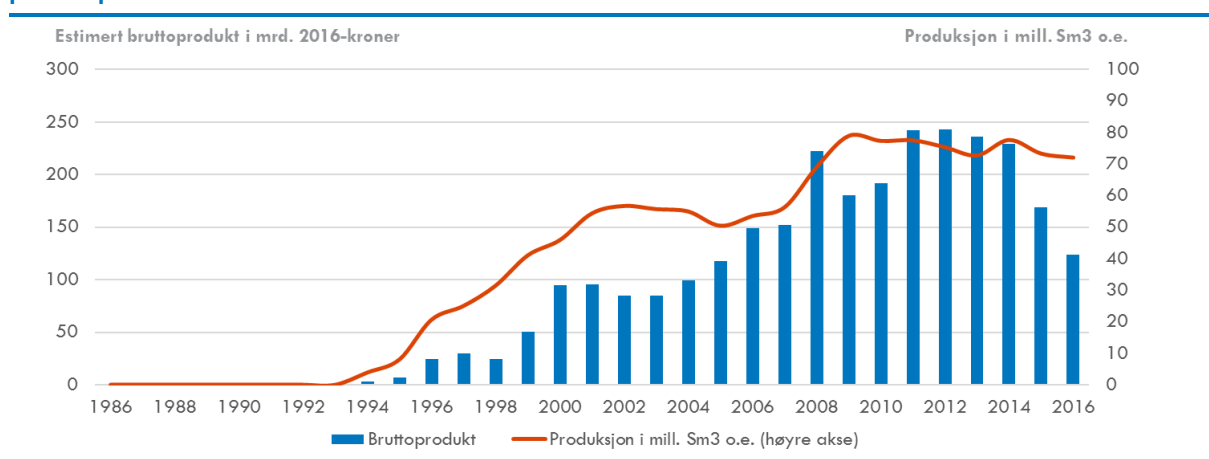
2. Verdiskaping fra petroleumsvirksomhet nord for 62. breddegrad

Vi anslår at petroleumsvirksomheten nord for 62. breddegrad i dag står for rundt 30 prosent av verdiskapingen på norsk sokkel og har bidratt med over 2800 mrd. kroner til norsk BNP siden beslutningen om å åpne opp for petroleumsvirksomhet i disse områdene. Statens andel av verdiskapingen er anslått til 60 prosent.

2.1 Verdiskapingen fra olje og gass nord for 62. breddegrad

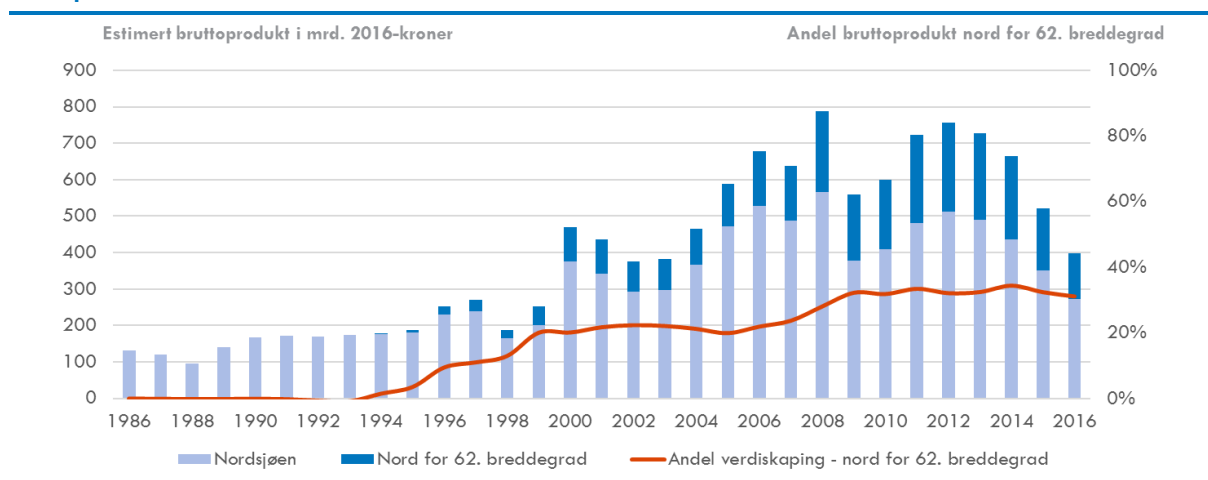
Figur 2-1 viser våre anslag på den historiske verdiskapingen fra petroleumsnæringen nord for 62. breddegrad målt i bruttoprodukt i mill. 2016-kroner. I 2016 er verdiskapingen estimert til 125 mrd. kroner. Siden beslutningen om å åpne opp for petroleumsvirksomhet i områdene nord for 62. breddegrad i 1979 har disse områdene bidratt med over 2800 mrd. kroner til norsk BNP. På tross av at produksjonen de siste årene har holdt seg oppe, har verdiskapingen falt noe som følge av oljeprisfallet. I gjennomsnitt de siste 5 årene har verdiskapingen vært ca. 200 mrd. kroner årlig.

Figur 2-1: Petroleumsnæringen nord for 62. breddegrad – estimert bruttoprodukt i mrd. 2016-kroner og produksjon i mill. Sm3 o.e.

Figur 2-2 viser verdiskapingen fra petroleumsvirksomheten nord for 62. breddegrad sammenlignet med verdiskapingen i Nordsjøen. Rundt 30 prosent av verdiskapingen kom fra de nordlige områdene på norsk sokkel i 2016, og andelen har vært relativt stabil på dette nivået siden 2009.

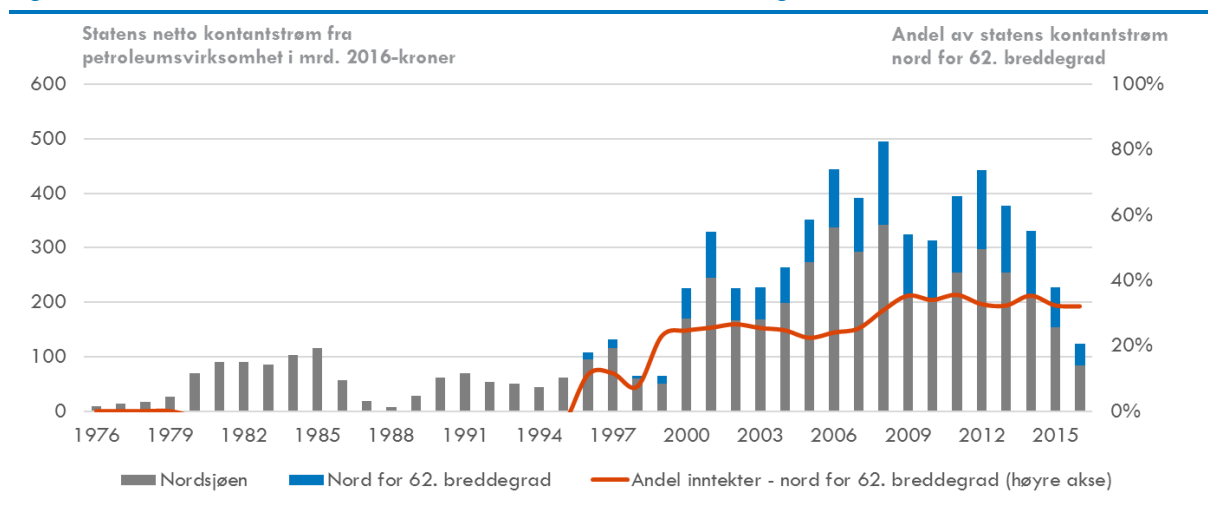
Figur 2-2: Verdiskaping fra petroleumsnæringen fordelt på Nordsjøen og nord for 62. breddegrad – estimert bruttoprodukt i mrd. 2016-kroner

2.2 Statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten

I 2016 var statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten i underkant av 130 mrd. kroner. Dette inkluderer statens inntekter fra aktivitet som er underlagt petroleumsbeskatning. Vi anslår at rundt 40 mrd. kroner som tilsvarer rundt 30 prosent av statens netto kontantstrøm har kommet fra områder nord for 62. breddegrad. Figur 2-3 viser våre estimater på andelen av statens netto kontantstrøm som er tilknyttet områder nord for 62. breddegrad.

Figur 2-3: Statens netto kontantstrøm fra områder nord for 62. breddegrad i mrd. kroner

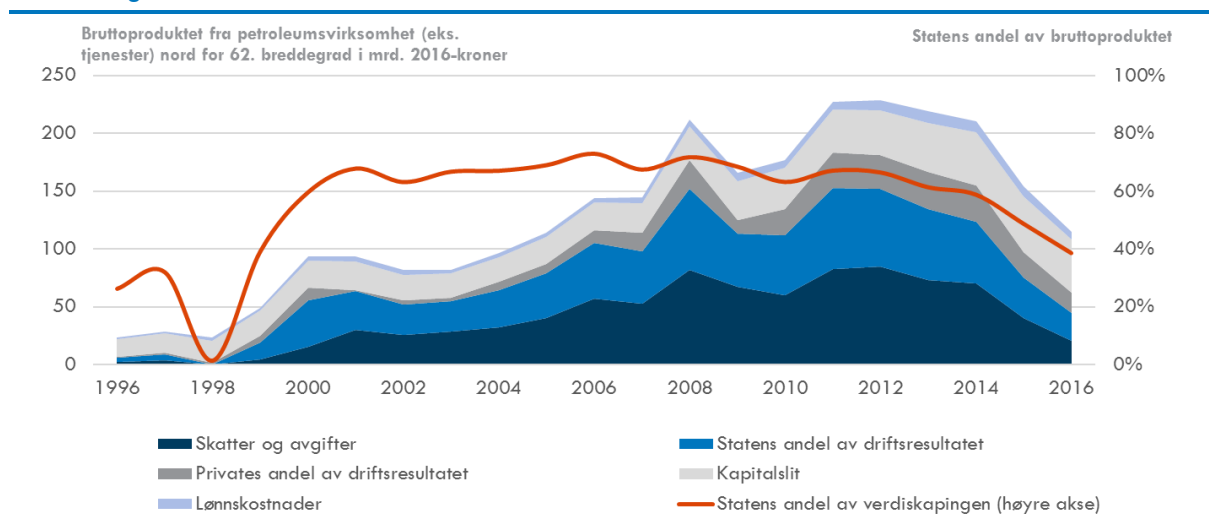
Siden 2000-tallet har staten fått en årlig kontantstrøm på i underkant av 100 mrd. kroner fra områdene nord for 62. breddegrad. Samlet sett er statens netto kontantstrøm fra områdene nord for 62. breddegrad estimert til 1625 mrd. kroner i statlige inntekter.

2.3 Statens andel av verdiskapingen fra utvinning av olje og gass i nord for 62. breddegrad

Statens andel av verdiskapingen inkluderer både inntekter fra skatter og avgifter, samt at en andel av driftsresultatet som kan sies å tilfalle staten gjennom statlig eierskap i SDØE, statlig eierskap i Statoil og tidligere gjennom eierskap i Norsk Hydro (før Statoil og Hydros petroleumsvirksomhet fusjonerte i 2006).

Feil! Ugyldig selvreferanse for bokmerke. viser en dekomponering av bruttoproduktet fordelt på skatter og avgifter, privates og statens andel av driftsresultatet samt lønnskostnader av verdiskapingen fra petroleumsvirksomheten nord for 62. breddegrad.

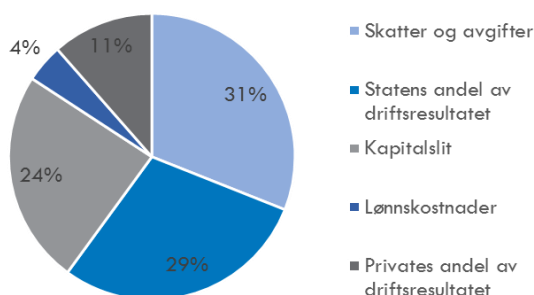
Figur 2-4: Dekomponering - bruttoproduktet fra petroleumsvirksomhet (eks. tjenester) i mrd. kroner nord for 62. breddegrad i mrd. 2016-kroner

Vi estimerer at rundt 70 prosent av driftsresultatet tilfaller staten gjennom statlig eierskap. Siden beslutningen om å åpne for petroleumsvirksomhet (eks. tjenester) i nord estimerer vi at disse områdene har bidratt med i underkant av 2700 mrd. kroner til norsk BNP (over 2800 mrd. kroner inkl. tjenester tilknyttet utvinning av olje og gass), hvorav statens andel av verdiskapingen har vært 60 prosent som tilsvarer 1600 mrd. kroner siden 1980. I tillegg kommer verdiskaping og skatteinntekter fra tjenester tilknyttet utvinning av råolje og naturgass og petroleumstret leverandørindustri. Vi har ikke inkludert statens andel av verdiskaping fra tjenester tilknyttet utvinning av olje og gass, ettersom slik virksomhet ikke er underlagt petroleumskatte og heller ikke dekket av Oljedirektoratets statistikk på skatter og avgifter fra petroleumsvirksomhet.

Figur 2-5 viser totalt bruttoprodukt fra petroleumsvirksomhet nord for 62. breddegrad i perioden 1980 til 2016 fordelt på statens andel i form av skatter og avgifter og statens andel av driftsresultatet gjennom statlig eierskap, andelen av verdiskapingen som går til lønn og kapitalslit og andelen av driftsresultatet som går til private.

Figur 2-5: Totalt bruttoprodukt fra petroleumsvirksomhet (eks. tjenester) i perioden 1980 til 2016, dekomponert

Anslagene på statens andel av verdiskaping er i samme størrelsesorden som estimatet på statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet nord for 62. breddegrad som samlet sett i perioden er estimert til 1625 mrd. kroner i statlige inntekter.

2.4 Oppsummering

Siden det ble åpnet opp for petroleumsvirksomhet nord for 62. breddegrad, har verdiskapingen fra disse områdene vært betydelig. Våre analyser tilsier at petroleumsvirksomheten nord for 62. breddegrad i dag står for rundt 30 prosent av verdiskapingen på norsk sokkel og har bidratt med over 2800 mrd. kroner til norsk BNP siden beslutningen om å åpne opp for petroleumsvirksomhet i disse områdene. Gjennom petroleumskattebeskatningen, avgifter og statlig eierskap på sokkelen i form av SDØE og eierandeler i Statoil og Norsk Hydro har staten sikret seg en betydelig andel av verdiskapingen. Vi anslår at statens andel av verdiskapingen fra petroleumsvirksomhet (eks. tjenester tilknyttet utvinning av olje og gass) nord for 62. breddegrad i perioden har vært 60 prosent som tilsvarer 1600 mrd. kroner siden 1980. Dette utgjør mer enn statsbudsjettets totale utgifter i 2017.

oslo**economics**

www.osloeconomics.no

post@osloeconomics.no
Tel: +47 21 99 28 00
Fax: +47 96 63 00 90

Besøksadresse:
Dronning Mauds Gate 10
0250 Oslo

Postadresse:
Postboks 1540 Vika
0117 Oslo